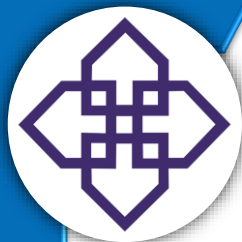

Samband íslenskra sveitarfélaga

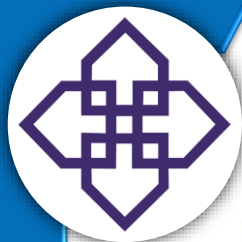
HRINGRÁSARHAGKERFIÐ

Lúðvík E. Gústafsson

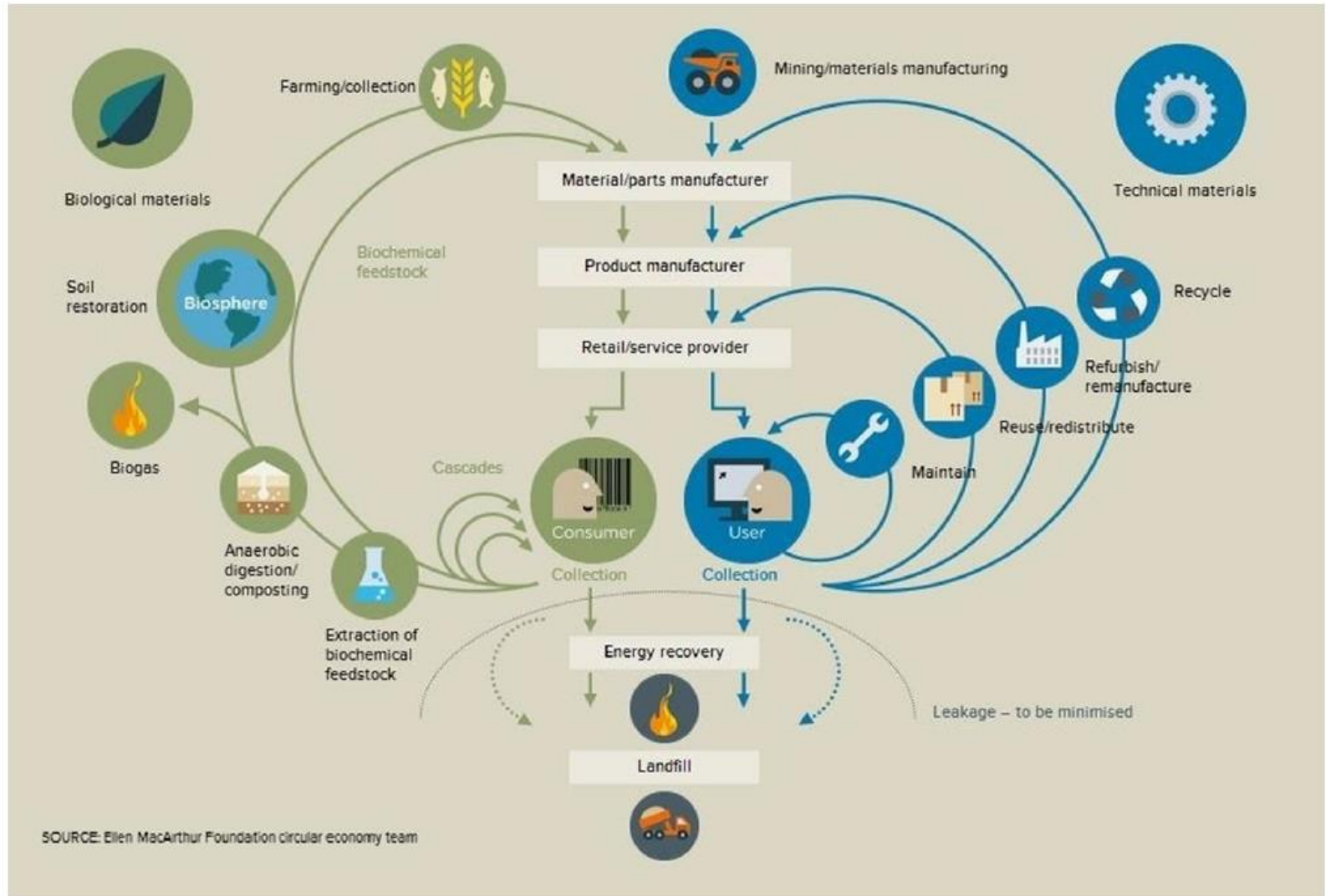

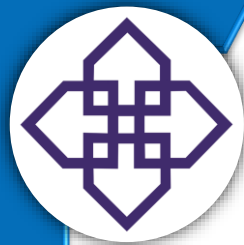
YFIRLIT

- Hvað er hringrásarhagkerfi?
- Mótun ferla hjá ESB
- Breytingar á regluverki Evrópusambandsins um meðhöndlun úrgangs – sex lykiltilskipanir
- Lausnir fyrir meðhöndlun úrgangs á Íslandi

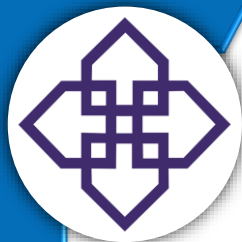
Líkan hringrásarhagkerfis

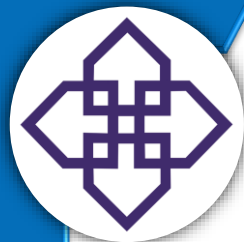
ÞRÓUN HRINGRÁSARHAGAKERFIS HJÁ ESB

- 2014: Framkvæmdastjórn ESB tilkynnir fyrstu tillögu að hringrásarhagkerfi
- 2015: eftir stjórnarskipti í framkvæmdastjórn ESB er birt ný útfærsla hringrásarhagkerfisins
- 2015-2017: vinna að breytingum sex lykiltilskipana um meðhöndlun úrgangs
- lok 2017: Evrópuþingið, ráðherraráð og framkvæmdastjórn ná samkomulagi um breyttar tilskipanir
- 2018: vinna við frágang að breytingum á regluverkinu
- 2018-2020: innleiðing tilskipana í ríkjum ESB

UM HVAÐ SNÝST HRINGRÁSARHAGKERFIÐ?

- Visthönnun
 - Auka möguleika á: endurnotkun, endingu, og endunýtingarhæfni vara
- Framleiðsluaðferðir
 - Besta fánlega tækni (BAT) – tilvísunarskjöl (BREF)
- Neysla
 - Auka endurnotkun, styðjast við græn innkaup
- **Meðhöndlun úrgangs**
 - Langtímamarkmið fyrir endurvinnslu úrgangs
 - Beiting hagstjórnartækja („urðunarskattur“)
 - Almenn skilyrði fyrir útvíkkaða framleiðendaábyrgð
 - Einföldun skilgreininga og samræmdar matsaðferðir
- Hráefni – ekki úrgangur
 - Styrkja markaði fyrir endurunnar vörur

ÁHERSLUR Í HRINGRÁSARHAGKERFINU

- Plastefni
- Matarleifar
- Hráefni af skornum skammti
 - REE= „sjaldgæfar jarðir“, ómissandi fyrir tölvutækni
- Niðurrifs- og byggingarleifar
- Afurðir úr lífefnavinnslu
 - Önnur hráefni en jarðefnaeldsneyti: timbur, jurtir, „fibers“
- Nýsköpun
- Vegvísar og eftirfylgni

TILSKIPANIR SEM BREYTAST

- Tilskipun um úrgang **2008/98/EB**
- Tilskipun um urðun úrgangs **99/31/EB**
- Tilskipun um umbúðaúrgang **94/62/EB**

- Tilskipun um raf- og rafeindatækjaúrgang **2012/19/EB**
- Tilskipun um rafhlöður og rafgeymi **2006/66/EB**
- Tilskipun um úr sér gengin ökutæki **2000/53/EB**

HRINGRÁSARHAGKERFI ESB

BREYTINGAR Á SEX LYKILTILSKIPUNUM UM ÚRGANG - 1

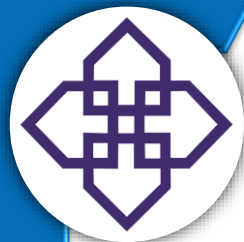
- Samræmd skilgreining á heimilisúrgangi („Municipal waste“). Hún er eins og skilgreining á heimilisúrgangi í ísl. regluverkinu.
- Tekið er fram hvaða úrgangur telst EKKI heimilisúrgangur (frá landbúnaði, fiskveiðum, seyru, o.fl).
- Ekki er tekið á ábyrgðarhlutverki, þ.e. hver á gera hvað, hið opinbera eða einkaaðilar.

HRINGRÁSARHAGKERFI ESB

BREYTINGAR Á SEX LYKILTILSKIPUNUM UM ÚRGANG - 2

- Mún nakvæmari og víðameiri ákvæði um útvíkkaða framleiðendaábyrgð en áður hafa sést.
 - m.a. kostnaðarhlutdeild kerfa. Þau þurfa bera allan kostnað frá söfnun til meðhöndlunar.
- Meiri áhersla á úrgangsforvarnir, sérstaklega hvað varðar matarleifar (krafa um gerð áætlana).
- Skýrara orðalag hvað varðar endurnótkun, endurvinnslu og endurnýtingu úrgangs,
- m.a krafa um flokkun úrgangs EN með ákveðnum undantekningum. Þrengt var að TEEP („technically, environmentally, economically practicable“) ákvæðinu. Bann við brennslu flokkaðs úrgangs nema þess hluta sem er ekki nothæfur.

HRINGRÁSARHAGKERFI ESB

BREYTINGAR Á SEX LYKILTILSKIPUNUM UM

ÚRGANG - 3

Breyting á skilgreiningu á afskektri byggð:

„with no more than 2000 inhabitants per settlement and no more than five inhabitants per square kilometre; or with more than 2000 but less than 5000 inhabitants per settlement and no more than five inhabitants per square kilometre and whose production of waste does not exceed 3000 tons per year;

and

where the distance to the nearest urban agglomeration with at least 250 inhabitants per square kilometre is not less than 100km and with no access by road. “

Afskett byggð þýðir nú:

- byggð með færri en 2000 íbúa og færri en 5 íbúar á hvern km²,

eða

- byggð með íbúafjölda á milli 2000 og 5000 manns og ekki fleiri en 5 íbúar á hvern km² þar sem úrgangsmagn er ekki meira en 3000 ton á ári

og

- byggð sem er minnst 100 km frá næsta þéttbýli með a.m.k. 250 íbúar á hvern km² og ekkert vegasamband þangað.

HRINGRÁSARHAGKERFI ESB

BREYTINGAR Á SEX LYKILTILSKIPUNUM UM ÚRGANG - 4

áframhaldandi

Krafa um flokkun:

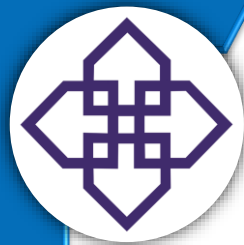
- Pappír, pappi
- Málmar
- Plastefni
- Gler

Í seinasta lagi 31. des. 2023

Krafa um sérstaka
flokkun lífbrjótanlegs
úrgangs

Í seinasta lagi 1. jan. 2025

Krafa um sérstaka
flokkun á spilliefnum
og textíl

HRINGRÁSARHAGKERFI ESB

BREYTINGAR Á SEX LYKILTILSKIPUNUM UM ÚRGANG - 5

Markmið vegna undirbúnings fyrir endurnotkun og endurvinnslu

Markmið	2025	2030	2035
ríki með minna en 60% urðun heimilis-úrgangs 2013	55%	60 %	65 %

Markmið hámark urðunar á endurvinnanlegum úrgang

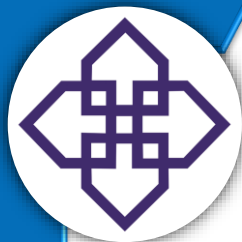
Markmið	2035
ríki með minna en 60% urðun heimilis-úrgangs 2013	10%

HRINGRÁSARHAGKERFI ESB

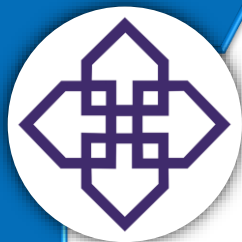
BREYTINGAR Á SEX LYKILTILSKIPUNUM UM ÚRGANG - 6

Endurvinnsla umbúðaúrgangs	2025	2030
Heildarmarkmið	65%	70%
Plastumbúðir	50%	55%
Tréumbúðir	25%	30%
Járn og járnmalmar	70%	80%
Ál	50%	60%
Gler	70%	75%
Pappír og pappi	75%	85%

LAUSNIR FYRIR HEIMILISÚRGANG

Tæknilausn	aðrar lausnir til viðbótar
Efnisendurvinnsla	matarleifar, garðaúrgangur,
Jarðgerð	efnisendurvinnsla málmar, gler, plast
Gasvinnsla og hratnýting	efnisendurvinnsla málmar, gler, plast
Hátæknigasvinnsla	efnisendurvinnsla málmar, gler
Brennsla með orkunýtingu	efnisendurvinnsla málmar, gler

TAKK FYRIR ÁHEYRN!

Lausnir komnar
eða á leiðinni...

